

Internationale Federatie voor Informatie- en Communicatieverwerking
Interinfo Groep Nederland - www.interinfo.nl

Secretariaat:

L.J. den Holder
Constance Gelderblomlaan 7
2545 EP DEN HAAG
Tel. 070-3676268
e-mail: denholder@hetnet.nl

Nieuwsbrief – juli 2016

Ter inleiding

Dit jaar viert Interinfo het 60-jarig bestaan. We gaan daarbij uit van de datum van inschrijving in het Handelsregister, 30 juni 1956. Toen waren de vakken machineschrijven (typen) en stenografie van grote betekenis. Bij handels- en administratieve opleidingen waren het zelfs verplichte vakken: zonder typediploma geen kantoorbaan en geen secretaresse zonder steno! De opkomst van de personal computer, met zijn lichter te bedienen toetsenbord en tekstverwerkingsmogelijkheden, betekende een teruggang voor het traditionele vak machineschrijven. Zie het artikel “Een overzicht van het typeonderwijs in Nederland” van Kees Tesselhof op de website van Interinfo (rubriek “Typen en verslaglegging”). Maar juist de huidige algemene toepassing van het PC-toetsenbord in onderwijs en werk brengt opnieuw waardering voor de efficiency van het met-tien-vingers-blind kunnen typen.

Daarnaast leidde de betrouwbaarheid van moderne geluidsopnameapparatuur tot een verminderd belang van de (hand)stenografie – voor Interinfo aanleiding om hier de aandacht te verleggen naar de verslaglegging (het notuleren) van vergaderingen. Ook daarbij, de vastlegging van het gesproken woord, zijn toetsenborden en hun adequate bediening van toenemend belang. De voorliggende nieuwsbrief weerspiegelt deze ontwikkelingen.

—

Kort verslag van de jaarvergadering 2016 van Interinfo

In totaal 10 personen (inclusief bestuur) waren aanwezig op de jaarvergadering van Interinfo, zaterdag 21 mei jl. te Nijkerk. Aan de matige opkomst zal mede debet zijn geweest het wegens geringe belangstelling niet doorgaan van de geplande middagsessies over begeleid typeonderwijs en notuleren. Het bestuur zal zich op een herstart van dit initiatief beraden.

Erelid mw. Jet Haak-Roos maakte bekend dat Interinfo in het najaar een bedrag van ongeveer 2.500 euro tegemoet kan zien uit de middelen van de opgeheven examenvereniging Vlismah (Vereniging

van leraren in stenografie, machineschrijven, administratie en handelsonderwijs). Het bedrag moet worden ondergebracht in een "Vlismahfonds", bestemd voor de organisatie van nationale (type)wedstrijden en voor de sponsoring van getalenteerde jonge Nederlandse deelnemers aan internationale (type)wedstrijden.

Jet Haak overhandigt Bernhard Boot de schriftelijke aankondiging van de Vlismah-gift.

De reglementair aftredende bestuursleden mw. Marianne van Gool (tevens internationaal gedelegeerde bij Intersteno) en mw. Annet Schoorlemmer, alsmede kandidaat-bestuurslid mw. Biep Heinen zijn met algemene stemmen (her)benoemd.

Er is verslag gedaan van de door het bestuur ontplooiende pr-activiteiten, gericht op het geven van bekendheid aan Interinfo en het werven van leden.

Het Nationaal Kampioenschap Computertypen, op 2 april jl. te Nijkerk, is goed verlopen (zie het artikel hieronder). Wedstrijdleader Bernhard Boot zoekt naar een betere aanpak van de prijstoekenning aan schoolteams.

Kees Tesselhof bepleitte het verkrijgen van internationale aandacht voor het onderzoeksproject van dr. Henny van der Meijden (Radboud Universiteit) en Mariëtte Tesselhof over het verband tussen typevaardigheid en taalvaardigheid. Bekeken wordt of hierover een voordracht kan worden gehouden in het kader van het Interstenocongres dat in juli 2017 plaatsvindt in Berlijn.

- In 2017 vindt de jaarvergadering plaats op zaterdag 4 maart.

NK Computertypen 2016 te Nijkerk

Op zaterdagmorgen, 2 april, waren 42 deelnemers, jong en oud, present in het computerlokaal van het Corlaer College te Nijkerk voor het Nationaal Kampioenschap Computertypen 2016. Het bleek een internationaal gezelschap, want twee deelnemers kwamen uit Duitsland en een achtstal kwam uit België. Ook in onze buurlanden beginnen typewedstrijden schaars te worden, zodat de liefhebbers van dit sportieve gebeuren er soms de landsgrens voor moeten oversteken!

De deelnemertjes in de leeftijd tot 13 jaar vormden de grootste groep en dit rechtvaardigde ook de opsplitsing van de prijsuitreiking: rond half twaalf voor de jongste deelnemers en rond half één voor de deelnemers van 18 jaar en ouder. Op deze wijze werd recht gedaan aan de kortere spanningsboog bij de "kleintjes". In de groep "18 jaar en ouder" behaalden Bianca Graafstra en Wendy van Hagen resultaten van internationaal niveau.

De deelnemers in de categorie 18 jaar en ouder, plus wedstrijdleader Bernhard Boot.

Enkele uitslagen van het NK Computertypen 2016

Overtypen van de Nederlandse tekst

	<i>Rang</i>	<i>Naam</i>	<i>Bruto aanslagen</i>	<i>Fouten</i>	<i>Foutenpercentage</i>	<i>Netto</i>
Tot 13 jaar:	1.	Ilse Kemper	2637	1	0,04%	2537
13 tot 18 jaar:	1.	Gerrit van de Bunt	4174	3	0,07%	3874
18 jaar en ouder:	1.	Bianca Graafstra	6629	7	0,11%	5929

Audiotypen (typen op dictaat) *

	<i>Rang</i>	<i>Naam</i>	<i>Bruto aanslagen</i>	<i>Fouten</i>	<i>Strafpunten</i>	<i>Netto</i>
18 jr. en ouder:	1. e. ae.	Willy Nooren	1255	0	0	1255
	1. e. ae.	Geert Bonte	1249	0	0	1249
	1. e. ae.	Danny Devriendt	1249	0	0	1249

**) Deze wedstrijd is naar het voorbeeld van de gelijknamige Interstenowedstrijd, maar met een lagere dicteersnelheid, afgestemd op de jeugdige deelnemers aan het NK. Dit jaar waren er alleen oudere deelnemers bij audiotypen, die allen snel en foutloos typten. Zij konden het wedstrijddictaat goed bijhouden en bereikten gelijkwaardige (ex aequo) resultaten. Derhalve drie gedeelde eerste plaatsen!*

- Het eerstvolgende NK Computertypen is op zaterdag 1 april 2017 te Nijkerk, met als uitwijkmogelijkheid 8 april 2017 (afhankelijk van de beschikbaarheid van het schoolgebouw).

Uitslagen internettypewedstrijd van Intersteno (11 april tot 2 mei 2016)

De coördinatie van de Nederlandse deelname aan deze on-line-typewedstrijd was in handen van Marianne van Gool.

Interinfobestuurslid en afgevaardigde bij Intersteno Marianne van Gool.

De beide Nederlandse deelnemers behaalden prachtige resultaten. In de categorie moedertaal, 21 jaar en ouder, eindigde Wendy van Hagen op de 7e plaats (634 aanslagen per minuut met 0,095% fouten) en Bianca Graafstra op de 12e plaats (593 apm en 0,051% fouten). In totaal waren er hier 330 deelnemers, van wie 263 succesvol.

De categorie multilingual in dezelfde leeftijdsgroep (337 deelnemers van wie 93 succesvol) leverde voor Bianca de 17e plaats op (zij typte in 15 talen) en voor Wendy de 55e plaats (2 talen).

De volledige uitslagen staan op de website van Intersteno, in de rubriek "Internet Contest 2016", www.intersteno.org

Typewedstrijd "Berlin Open"(Berlijn, Duitsland)

Op zaterdag 1 oktober 2016 vindt het **16e Berlin Open in typen** plaats.

De wedstrijd bestaat uit het overtypen van twee Duitse teksten gedurende resp. 20 en 10 minuten. Er geldt géén minimum aantal te behalen aanslagen. PC's zijn ter plaatse beschikbaar; deelnemers kunnen hun eigen toetsenbord meenemen. Er wordt gewerkt met het softwareprogramma „TASTstar“, resp. met QMTT. Het inschrijfgeld bedraagt 10 euro.

Overnachting is mogelijk in bijv. hotel „IBIS budget Potsdamer Platz“, te bereiken met bus M41 (vier haltes vanaf het Centraal Station) of met S- en U-Bahn. De wedstrijdlocatie is vanaf het hotel te bereiken met de U-Bahn (slechts enkele haltes).

De wedstrijd begint om 08.30 uur met intypen. Rond 11.00 uur is de bekendmaking van de uitslag. Aanmelding kan per e-mail bij Ralf Gross (stv.treysa@t-online.de), met vermelding van voor- en achternaam, geboortedatum, adres en vereniging of opleidingsinstituut.

Type- en stenowedstrijden op 24 september 2016 in Offenbach, Duitsland

Op zaterdag 24 september organiseert de Hessische Stenografenvereniging wedstrijden in typen, steno en tekstverwerking. De wedstrijden vinden plaats in de Theodor Heuss-school te Offenbach. Deelnemers zijn vooral leden van Duitse verenigingen op het gebied van typen, steno en tekstverwerking, maar in de aankondiging worden ook belangstellende "Gastschreiber" aangesproken. De wedstrijdteksten zijn, behalve bij steno Engels, in het Duits en ook de voertaal is Duits. Raadpleeg bijv. de website: <http://hessen.stenografenbund.de/ueber-uns/kontakte.html>

Contactpersoon voor deze wedstrijden is Angelika Lenk: angelika.lenk@arcor.de

Landelijke dag “typevaardigheid”

Met belangstelling nam het Interinfobestuur kennis van de uitkomst van de landelijke VSLM-bijeenkomst op 8 juni jl. te Utrecht. Aan de VSLM Nieuwsbrief ontleen we het volgende.

Er was een grote opkomst: van individuele opleiders tot vertegenwoordigers van grote opleiders in Nederland. Het doel was om te kijken hoe typevaardigheid meer verbreid over de Nederlandse scholen kan worden aangeboden. Hierdoor moet het mogelijk zijn dat meer (jonge) mensen het toetsenbord onder de knie krijgen.

Ingrid van Deelen presenteerde het onderwerp: “Naar een Centraal Bureau Typevaardigheid”. Immers, door samen te werken kan er veel meer bereikt worden. In onze branche werken enkele grote aanbieders van typecursussen, tientallen kleinere organisaties en honderden individuele docenten. Er is weinig onderling contact; men werkt veelal met eigen lesmateriaal, volgens een eigen cursusopzet en met eigen normen.

De VSLM vindt dat er één centrale organisatie moet komen die de belangen van alle typevaardigheidsdocenten en instituten behartigt. Een dergelijke organisatie kan o.a. staan voor:

- kenniscentrum
- docententraining
- marktonderzoek en wetenschappelijk onderzoek
- uniforme examinering
- aandacht in de media

Het volledige verslag met alle presentaties vindt u op de website: www.vslm.nl

Van de bestuurstafel

Het bestuur van Interinfo vergadert op woensdag 27 juli 2016 te Bunschoten. Op de agenda staat:

- Nabespreking van de jaarvergadering aan de hand van het verslag (toegestuurd op 1 juni, samen met de nieuwe ledenlijst).
- Gevolgen van het niet doorgaan van de middagsessies voor typen en notuleren. Welke functie kan Interinfo hebben voor typedocenten en -instituten, resp. voor notuleerbureaus en notulisten?
- Nabespreking NK Computertypen 2016 te Nijkerk en voorbespreking NK 2017.
- Herdenking 60-jarig bestaan van Interinfo in het najaar: ontvangst met koffie en gebak; een uurtje discussie: hoe nu verder; rondvaart door Amersfoort en afsluiten met een diner, bijv. op de boot.

- Bijwoning door Marianne van Gool van de Council Meeting van Intersteno in Zagreb (5-8 oktober 2016). Zij kan daar vragen om internationale aandacht voor het onderzoeksproject Van der Meijden/Tesselhof inzake "typevaardigheid/taalvaardigheid".
- Beoordeling uitkomst van de nationale dag "typevaardigheid" van de VSLM op 8 juni jl.

Stand van zaken werkgroep Verslaglegging

De werkgroep Verslaglegging heeft zich het afgelopen jaar gebogen over het bevorderen van het notulistenvak. Hieronder zijn te verstaan allen die vergaderingsverslagen maken, hetzij beknopte verslagen (notulen), hetzij uitgebreide verslagen. Deze laatste categorie laat zich onderscheiden in samenvattende of derde-persoonsverslagen en woordelijke verslagen. Hun makers duiden we ook aan als "verslaglegger". Gesproken is over de vereisten waaraan een goede notulist/verslaglegger dient te voldoen en, in het verlengde daarvan, over de mogelijkheid van certificering, resp. de verlening van een keurmerk, en het opnemen van (gecertificeerde) notulisten/verslagleggers in een register.

Veel zelfstandige notulisten en verslagleggers werken via een notuleerbureau, dat de schakel met de opdrachtgevers vormt. Instelling van een openbaar register van (gecertificeerde) notulisten en verslagleggers verkreeg geen algemene instemming binnen de werkgroep, vooral omdat op deze wijze het bestaansrecht van vele notuleerbureaus wordt ondergraven.

De attributen van een notulist.

Eenvoudiger leek het verkrijgen van overeenstemming over algemene criteria waaraan een goede notulist/verslaglegger dient te voldoen. Moeilijker weer bleek de invulling van een professionele opleiding, juist omdat er zoveel variatie is te onderkennen bij de beroepsuitoefening. Die constatering bleek in theorie niet in de weg te staan aan de eveneens besproken mogelijkheid van het verlenen van een keurmerk aan gekwalificeerde notulisten en verslagleggers. In een keurmerk kunnen immers gradaties worden aangebracht, afgestemd op het bekwaamheidsniveau van de ontvanger.

Geconcludeerd werd dat, alvorens verdere stappen in deze richting te kunnen zetten, inzicht nodig is in belangstelling voor en acceptatie van een keurmerk voor notulisten/verslagleggers. Idealiter wordt dan een professionele marktverkenning uitgevoerd, maar het daartoe benodigde budget bleek niet voorhanden.

Het bestuur van Interinfo heeft toen op zich genomen een kleinschalige marktverkenning te doen door het rondzenden van een vragenlijst aan via Google verzamelde adressen van notulisten en notuleerbureaus. Ook enkele daarvoor in aanmerking komende leden ontvingen de vragenlijst. Het verzoek om deze lijst in te vullen ging gepaard met de uitnodiging tot bijwoning van een door Interinfo te organiseren bijeenkomst van notulisten/notuleerbureaus. Hoewel er zo'n 50 vragenlijsten en uitnodigingen zijn verstuurd, bleek het aantal reacties minimaal. Van buiten de vereniging werd 1 ingevulde vragenlijst ontvangen en 1 aanmelding voor deze bijeenkomst. Die geringe response was voor het bestuur aanleiding de geplande bijeenkomst te annuleren. Bekeken wordt nu hoe alsnog, in het belang van het notulistenvak, tot een follow-up kan worden gekomen.

Duitse vereniging van parlaments- en vergaderstenografen

Bij onze inzet voor notuleerbureaus en notulisten kunnen we de ogen niet sluiten voor wat er op dit gebied in het buitenland gebeurt. Neem het voorbeeld van de Duitse vereniging van parlaments- en vergaderstenografen, "Verband der Parlaments- und Verhandlungstenografen e. V."

De vereniging stelt zich de behartiging van de professionele belangen van deze beroepsgroep ten doel, bijv. door advisering en ondersteuning van verenigingsleden, het waken over de stand van het beroep en het bevorderen van de aanwas van de beroepsgroep. Hiertoe worden bijeenkomsten over onderwerpen uit het vakgebied gehouden en wordt een tijdschrift uitgegeven. Op de website is een lijst met stenografen opgenomen (inclusief woonplaats en e-mailadres), die benaderd kunnen worden voor opdrachten:

„Stenografenliste

Wenn Sie einen Stenografen suchen, können Sie ihn durch Anklicken der E-Mail direkt erreichen.“

De website van deze Duitse vereniging vindt u op: <https://www.parlamentsstenografen.de/cms/>

Van stenograaf naar audioredacteur

Microfoonopstelling voor een geluidsopname.

In Duitsland is een tekort aan traditioneel opgeleide stenografen, d.w.z. stenografen die de handgeschreven stenografie zodanig beheersen dat zij op spreeknelheid kunnen stenograferen en het gestenografeerde vervolgens tot een geredigeerd woordelijk verslag kunnen uitwerken. Het beschikken over deze stenografische vaardigheid is lange tijd een toelatingseis geweest voor bondsdag- en landdagstenografen. Maar nood breekt wet en nu doen geleidelijk aan z.g. "audioredacteurs" hun intrede. Dit zijn verslagleggers die hun notulen en woordelijke verslagen opstellen op grond van de geluidsopname van een vergadering (soms ook wanneer zij die vergadering niet zelf hebben bijgewoond).

Het alternatief van de computerondersteunde stenografeermachine, waarmee het gesproken woord in direct leesbare tekst omgezet kan worden (bijv. met Veyboard of Velotype) lijkt op dit niveau nog niet voor de Duitse taal beschikbaar.

Voor de landdag van de deelstaat Rheinland-Pfalz wordt bijv. een audioredacteur gevraagd die objectieve, zakelijk juiste en taalkundig vlekkeloze verslagen kan maken van de zittingen van de landdag en zijn commissies op basis van een digitale geluidsopname en eigen aantekeningen. Het gaat daarbij zowel om besluitenlijsten, als om woordelijke en analytische verslagen. In de desbetreffende advertentie wordt het volgende verwacht van de audioredacteur:

- een afgesloten universitaire of HBO-opleiding (master);
- competent kunnen omgaan met moderne informatie- en communicatietechnologie, alsmede de bereidheid zich te verdiepen in elektronische documentatiesystemen;
- een goede algemene ontwikkeling en zich snel vertrouwd kunnen maken met nieuwe kennisgebieden en hun terminologie;
- zich zeer goed schriftelijk kunnen uitdrukken;
- de bekwaamheid het gesprokene in zijn samenhang te analyseren en samen te vatten;
- een hoog verantwoordelijkheidsbesef en onder tijdsdruk nauwkeurig kunnen werken;
- zin voor politieke en juridische samenhangen en politieke gevoeligheden; partijpolitieke neutraliteit in het werk;
- een hoge mate van flexibiliteit qua werktijd in relatie tot het vergaderproces.

ECOS 2016

Aan E-News 74, de digitale nieuwsbrief van Intersteno, ontlene we de aankondiging van ECOS 2016. Dit Europese congres van “speech-to-text reporters” (schrijftolken) vindt plaats van 26 tot 28 augustus 2016 te Berlijn. Schrijftolken staan slechthorenden of doven bij door het gesproken woord uit te typen met behulp van speciale toetsenborden en de tekstversie weer te geven op een beeldscherm. Zie voor informatie en registratie: <http://www.ecos2016.org/>

E-News is te downloaden op: www.intersteno.org

—

(Eindredactie van deze nieuwsbrief: L.J. den Holder.)